

Szerkesztőségi iroda:
BRASSÓ. Színház-utca 95. sz.
hova a lap szellemi részét illet minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓHIVATAL:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház utca 95 sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

BRASSÓ

ELŐFIZETESI ÁR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. 1—10 sor
helyre 40 kr.) Minden egyes hirdetés helyeg
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknél kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: **KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.**

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Szina R. hirdetési irodájában

49. szám.

BRASSO, Kedd, április 28-án.

I-ső évfolyam 1885.

A nemzethez.

Hazaszerte ismeretes dolog, hogy a napokban megalakult Kolozsvárt az „Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület“, a magyar elem fentartása, a nemzeti szellem ébresztése s a magyar állameszme védelme és erősítése céljából.

Nem tagadjuk, hogy első sorban társadalmunkat sújtja a felelősség a nemzettel egy részének számos megyénkben történt elporladásáért; hogy régi idők óta megrögzött közönységekben összedugott kézzel nézte fajunknak mondhatni élve-temetkezését; de másfelől arról is meg vagyunk győződve, hogy a letűnt nemzedék eme régi bűnét mai társadalmunk van hivatva erényeivel s hősiességével helyrehozni.

Mindnyájunké a nemes feladat, vállvetett munkával, kitartó hazafisággal megakasztani fajunk pusztulásának végzetessé válható eme folyamatát. A szószék a maga tettebuzdításával, az iskola a maga tanításával és nevelő hatásával, a községek és megyék értelmisége erélyök legjavával, e haza minden nagyja és kicsinyje vagyoni tehetségéhez mért áldozatkészséggel lásson munkához, hogy megmentse és megtartsa fajunknak birtokban, népben és nyelvben azt, ami megmenthető és megtartható.

Elvégre észrevettük, hogy immár ütött a cselekvés és a kitartó hazafiság órája s egyesületünk folyó hó 12-én e hazarész vidékeinek nagyszámú képviselői közreműködésével éppen a végre alakult, hogy az önvédelem nemes és a közművelődés eszközeivel folytatandó nagy munkáját tervszerűen megkezdje, s Isten segítségével és az egész haza támogatásával diadalra segítse, mert társadalmunk hova-tovább mind jobban áthatja az a nézet, melyet Kossuth Lajos nagy hazánkfia egyesületünkhöz intézett szövegében így fejezett ki: „minden talpalatnyi térrel, melyet itt a magyarság elveszt, hazánk ezeréves állami jellegének biztonsága csorbul.“

Abban a reményben bocsátjuk ki e felhívásunkat s a hozzácsatolt tagsági gyűjtő-ívet, hogy a szintén mellékelte egyesületi naplóban foglalt beszédekből tájékozódást szerezvén az egyesület szükségességéről, minden község, testület s általában e haza minden fia és leánya tehetsége szerint jó szívrrel járul az együttes

cselekvéshez, s nem engedi, hogy erdélyi hazarészünk „Magyarország jobb keze“ magára hagyottságában megbénuljon.

Midőn tiszteletteljesen kérjük n. é. Czi-medet, hogy a gyűjtő-ívet folyó évi május hó végeig hozzánk visszaküldeni kegyeskedjék, mély tisztelettel vagyunk

Kolozsvárt, az „erdélyrészi m. közművelődési egyesület ideiglenes választmányának 1885. április hó 19-én tartott üléséből

Dr. Haller Károly,
elnök.

Sándor József,
titkár.

Belföld.

Szeben vármegye és a magyar közművelődési egyesület. Nagy-Szebenből távirati uton jelentik: A belügyminiszter Szebenmegye közgyűlésének ama határozatát, melyet az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület“ ügyében március hó 28-án hozott, megsemmisítette, mivel a megye nem illetékes arra, hogy ily egyesületek létjoga fölött ítéletet hozzon. (A leiratoí tér szűke miatt jövőre közöljük. Szerk.)

A külföldi hatalmak a kiállításán. Herceg Bismarck kanczellár akkép intézkedett, hogy Németország különlegesen képviselve legyen a budapesti orsz. kiállítás ünnepélyes megnyitására és pedig dr. Lucius, a porosz földmívelési, államjavak és erdészeti miniszter személyében.

— Bécsi értesülésünk szerint az uralkodó udvaránál képviselt külföldi hatalmak megbízottai valamennyien, — a kapott meghívásra, — külügyminiszterünkkel közölték, hogy az orsz. kiállítás ünnepélyes megnyitására jelen lesznek. Gróf Kálnoky, Szögyényi osztályfőnök és a külföldi képviselők már május 1-én Budapestre érkeznek.

A fiumei torpedógyárból, mint a „Fiume“ jelenti, az angol kormány 220 torpedót rendelt meg. A megrendelés nagysága eléggé elárulja, hogy a fiumei torpedók a küszöbön álló angol orosz háborúra vannak szánva.

Országgyűlés.

A képviselőház 24-én részleteiben is letárgyalta és elfogadta a főrendiház reformjáról szóló törvényjavaslaton a főrendek által tett módosításokat.

Az ülés legnagyobb részét az izraelita hitfelekezet képviseltetésének kérdése vette igénybe. Chorin Ferencz a főrendek módosítása ellen, Tisza miniszterelnök és Rácz Géza mellette nyilatkozott.

E kérdésre nézve névszerinti szavazás kéretett.

A bal és szelsőbal nagy része s az antiszemita közül is sokan eltávoztak a teremből s a szavazásban nem vettek részt. A kihagyás ellen szavaztak a javaslat ellenzői; a főrendek módosítása mellett a kormánypárt és az antiszemita. Igennel szavazott 139, nemmel 41, távol volt 272 képviselő s így a főrendek módosítása 98 szótöbbséggel fogadtatott el.

Azon szakasznál, mely a kinevezésekről szól, Andreánszki Gábor b. módosítványt nyújtott be az iránt, hogy csak keresztények legyenek kinevezhetők. A ház ezt a módosítást Tisza miniszterelnök felszólalása folytán mellőzte.

Az ülés végén Tisza miniszterelnök válaszolt Helfy interpellációjára a német vámemelések tárgyában és Irányi interpellációjára a közös hadseregnek a magyar nyelvvel szemben követett magatartását illetőleg. A ház mind a két választ tudomásul vette.

Az ülés elején Herman Otto a színházak tűzveszélyessége tárgyában szólalt fel. 24-én a Dobójtól Dolna-Tuzlán át Siminhanig építendő vasutról szóló törvényjavaslat tárgyalatott. Az ellenzék szónokai, névszerint Horánszky Nándor, Tórs Kálmán, Orbán Balázs, Helfy Ignác, Apponyi Albert gr. és Szilágyi Dezső politikai és pénzügyi okokból ellenezték a javaslatot. Hegedüs Sándor előadó, Tisza miniszterelnök és Szapáry gr. pénzügyminiszter felvilágosításai után a ház a törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Bukaresti levél.

Bukarest, 1885. ápril 26.

A romániai konzuli hivatalok rendszeresen igen szépen hangzó, irodalmilag fogalmazott jelentéseket küldenek Bécsbe és talán Budapestre is, de — fájdalom — csakis felületesek ezek a jelentések. Így a turnszeverini konzul jelentésének azon része, amely a magyar borok behozatalára vonatkozik, csupa valótlanságon és tudatlanságon alapszik. A konzuli jelentés ugyanis azt mondja, hogy a múlt évben azért csökkent a magyar borok behozatala Romániába, mivel Romániában az 1880-ik évben rendkívül bő borkereslet volt és az a bor a múlt évben érett még csak tökéletesen és ennek következtében apasztotta a magyar borok behozatalát, vagyis szükségtelemmé tette a nagyobb mennyiségű borkerest.

A konzuli jelentés teljesen alaptalan; alaptalan pedig először azért, hogy Romániának olyan borai a melyeket ó-borokká nevelni lehetne — a dragusani, Dialu mare s kotnari borokat kivéve — nincsenek is, de meg aztán ezek a borok nem képesek sem mino-

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Az ember jövője.

Irta Radányi József.
(Folytatás.)

E szerint nem tikkasztó hőség, hanem ellenkezőleg dermesztő hideg vetne véget egykor az életnek. Minthogy azonban a gusztsz különféle, s így bizonyosan sokan vannak, kik főleg az irás szavait szem előtt tartva: Dum veneris judicare saeculum per ignem, az előbbinek rémképével már megbarátkoztak, vegyék kellemes tudomásul, miszerint akadtak tudósok, kik a tűz általi halált szintén az e-hetőségek közé számítják, és pedig oly borzasztó katasztropha folytán mely nem csupán az összes szerves életnek, hanem magának a földgömbnek teljes megsemmisülését okozandja.

Ezen föltevésre az 1866-dik évi ritka égi tűnemény adott alkalmat, midőn t. i. egy új csillag lobbant fel a Korona nevű csillag-képben és pedig oly rohamosan növekedő fényintenzitással, hogy alig két órai idő alatt hatod nagyságról másod nagyságra emelkedett. Mayer Róbert és dr. Klein a színképelemzéssel tett észleleteik alapján azt állítják, hogy egy hatalmas testtömeg, talán egyplanéta zuhant le a nevezett csillagra, mi közben a testmozgás parányomozgássá, hővé

és fénynyé változott át s ez okozta a csillag rögtöni felgyuladását. Secchi, hirneves csillagász, az általa észközölt megfigyelések alapján szintén oda nyilatkozott, hogy a tűnemény valóságos égés volt, mi alatt a csillag az izzó tűz minden fokán áthaladva, másod nagyságig aláhanyatlott: »hihetőleg mint sok más, nagyon rövid idő alatt meggyult.« Huggins, Rayet és Wolf égő gázoknak, főleg könenynek tulajdonítják a csillag rendkívüli fényét, míg mások e nézet ellenében megjegyzik, hogy ily roppant mennyiségű köneny kifejlődése nagyon valószínűtlen.

Ha Mayer és dr. Klein nézete helyes, úgy azon elégett bolygó komoly „memento mori“ az összes planetáknak. De valjon mi jogosítja fel az embert ily tragikus végzet föltevésére? A világ-aether, mely amár finom s mérlegelhellen anyag, még is akadályt képez a bolygók útjában, minek következtében azok csak folyvást szűkülő körben mozoghatnak, a Naphoz mindig közelebb jutnak s végre a folyton lankadó tangentális erő kimerülésével vele egyesülnek. Ekként földünk pályaideje millió évek múlva leszall a mostaninak felére, majd még ennél is rövidebbre, s elvégre bolygótársaival együtt visszatér a Naphoz, a honnan származott. Flammarion már el is készítette epigrammját a Napban nyugvó sirjára: „Itt nyugszik egy régen élt világ egész emberisége! Itt nyugosznak a becsvágy összes álmai, a harci dicsőség összes hódí-

tásai, a tökéletlen tudomány összes rendszerei: itt nyugszik a föld!»

Következik a második kitűzött főfeltétel: ha vajjon a víznek és száraznak jelenlegi eloszlása a földfelszínen állandó-e, vagy pedig oly változásokat fog szenvedni, melyek következtében az emberi nem ki fog törlnődni? Igen természetes, hogy ha valamikor oly idő következne be, midőn a földről minden víz odalenne, az esetben az emberiségnek is el kellene enyésznie, mint szintén akkor is, ha az egész földet víz borítaná el. Mi az előbbi esetet illeti, arra nézve például szolgálhat a hold sorsa, hol feltehetőleg valaha szintén tengerek léteztek és ma mincse nem. Miért ne juthatna a föld is egykor hasonló sorsa? Az elárasztás veszélyével szemben már határozottabb felelet adható, a mennyiben itt tapasztalatokon nyugvó számításokra is hivatkozhatni.

Ewers, angol természetvizsgáló, az iszapptömeget, melyet a Ganges évente a tengerbe hord, 6400 millió köblábra számítja: a föld többi folyói szintén hasonló módon járnak el. Humboldt Sándor becslései szerint a szárazföldek és szigetek kiemelkedése középértékben az egész föld kerekességén 330 méterre rug, és arra, hogy ezen kiemelkedés a tengerfenékre elhordatván, azt betöltse, a Humphry és Abbott által megejtett számítások szerint közel 15 millió év kívántatnék, mikor aztán víz borítaná el az egész földet.

ségre, sem kezelésre nézve a mi tiszta, jó magyar borainkkal a versenyt kiállani.

Az igaz, hogy sokkal kevesebb bor hozatott be a múlt évben Magyarországról Romániába, mint az azelőtti években, de ennek oka abban keresendő, hogy borkereskedőinknek legnagyobb része vagy gyártott, vagy kevert rossz borokat szállítanak Romániába, és ezek a lelketlen kufárok az egykor annyira kedvelt magyar borokat nemcsak a románok, de még az itt lakó magyarok előtt is utálták tészik.

Pedig a borpiacot Romániában uralni egyedül a magyar borok vannak hivatva, — de nem oly lelketlen kezelés mellett, mint a milyent itt tapasztalunk kell.

Vegyenek a magyar borkereskedők példát a görögországi vagy a szerbiai borkereskedőkről és szállítanak oly tiszta magyar borokat, mint a mily tiszta ciprusi vagy negotini borokat azok szállítanak és fényes üzleteket fognak csinálni egyrészt, másrészt pedig a magyar boroknak biztosítják a romániai borpiacot.

A konzul uraknak pedig azt ajánljuk, hogy írják meg jelentéseiket kevesebb költséggel és több valósággal.

Vándory Lajos.

Külföld.

Az angol-orosz háború előtt. Semmi nevezetes változás, de a döntés pillanata, háború lesz-e vagy béke? — mindinkább közeledik. A „Bosphore Egiptien“ esete aggasztani kezdi a kormányt, mert azt hiszik, hogy Franciaország Oroszországgal egyetértőleg jár el. Parlamenti körökben már francia-orosz szövetségről is suttognak.

A „Times“ bécsi sürgönye szerint Kálnoky gróf egy diplomata előtt így nyilatkozott: Reményem a béke föntartása iránt nagyon megesappant. Ha az első lövés eldőrdül, a porta könnyen engedhet az angol esabításoknak s ez okvetlen bonyodalmakra vezet.

A francia-egyiptomi konfliktus. A havas-ügynökség jelenti Kairóhól: Az a körülmény, hogy a francia ügyvivő megszakította a diplomáciai összeköttetést az egyiptomi kormányval, rendkívüli benyomást szült. Ugy látszik, hogy Angolország minden felelősséget elhárított magáról. Nubar pasa nagy zavarában van, s még nem tett indítványt a kiegyezés iránt, mint azt angol táviratok említették.

A „Brassói magyar társalgó egyesület“ közgyűlése

— ápril 26-án.

Ma délután tartotta a társalgó egyesület idei rendes tavaszi közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. Pontban három órakor megérkezett főispánja, Gróf Bethlen András Ő méltósága elfoglalván az elnöki széket, egyikét tartotta azon gyönyörű, lélekemelő beszédeknek, minőt a brassai magyarságnak ritkán van alkalma hallani.

A szónoki hévvel tartott, fenkölt szellemű megnyitó-beszéd a társalgó s a magyarság múlt és jelen helyzetével foglalkozott s összehasonlításokat tett ez irányban.

Beszédében a főispán ur a kaszinó és általában a magyarság jövője iránt Brassóban a legszebb re-

Mint Favre valószínűségként állítja, egykor az Alpesek legalább kétszer akkora voltak, mint jelenleg, és más vizsgálok hasonlóan úgy vélik, hogy előbb vagy utóbb az Andok is, a Himalaja is egyszerű dombokká fognak törpülni. Mindezek dacára a tengerek betöltése, s ennek folytán a felszínnek vízzel általános elárasztása nem egykönnyen fog bekövetkezni, mert vannak a föld életében még más tényezők, a melyek ezen veszélyes törekvés ellensúlyozására hivatnak.

Ilyenek a föld bensejében levő ama titokszerű erők, melyek majd lassu, de folyton tartó, ugynevezett százados emelkedés, majd hatalmas lökések folytán mindig új meg új talajt hoznak a tenger felszínére, mi által a régi tengerfenék ismét fiatal szárazfölddé válik.

Igen, a természet hegyeket tol fel és tengereket szárit ki a nélkül, hogy csak egy légynek is röpkedését megzavarná. Megczáfolhatatlan tény, hogy a föld szilárd kérgét szünet nélküli mozgás ingadoztatja, hogy a kontinensi tömegek századok hosszú során át emelkednek, aztán újra alásüllyednek. Mondhatni az egész száraznak fele része így emelkedett ki a tengerből. A nagy sarmat mélyszik egykor kagylók és halak élénk gyűlőhelyét képezte, a mészalpok hatalmasan kimagasló ormai pedig a tenger ölében rejtőztek. Németország legnagyobb része, Magyarország, stb. csak kiemelt ajándékai a meddő sós haboknak.

(Vége következik.)

ményeknek adott kifejezést, mi oly jó hatást tett a jelenvoltagek, hogy mintegy új életre ébredni látszottak.

A zajosan megéljenztet beszéd után hitelesítettén a mult közgyűlés jegyzőkönyve, Orbán Ferencz áll. isk. igazgató a választmány megbízásából előterjesztette az alapszabály-tervezetet, mely tekintettel arra, hogy a választmány azt behatóan megvitatta, en bloc fogadtatott el. Az előadónak gratulálhatunk a gyönyörű munkához.

Ezután Dr. Weisz Ignác vette át a szót s a választmány nevében tőle megszokott szép beszédben előadta a 25 éves jubileumra vonatkozó javaslatot. E szerint a közgyűlés kimondotta, hogy a jubileumot megtartja, még pedig szeptember vagy október hónapokban, a kivitellel a választmányt bízva meg.

A tárgysor 5. pontját a pénztárnok választása képezte, minthogy Bartha István ezen állásáról lemondott. A közgyűlés tekintettel Szele István érdemeire, melyeket magának mint pénztárnok hosszú évek során át szerzett, egyhangulag őt kiáltotta ki pénztárnokká.

Az indítványok során Harmath Lajos ügyvéd szölt először, szépen ecsetelvén az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület fontosságát a magyarságra nézve s ugyanezzel indítványozta, hogy a társalgó lépjen be 100 frttal az alapító tagok közé. Lelkes indítványa ahhoz méltó lelkesedéssel határozattá is emeltetett.

A második indítványt Lázár Gerő, a kaszinó derék igazgatója tette. Ugyanis a tisztikar mandátuma szeptemberben lejárván, a tisztikart kellene akkor választani. De minthogy az új alapszabályok értelmében csak januárban lesz ismét tisztújító közgyűlés, kért az irányban intézkedést. A közgyűlés ennek alapján a jelen tisztikar és választmány mandátumát 1886 januárig meghosszabbítja.

Több tárgy nem lévén, a közgyűlés az elnök főispánnak azon szíves jóindulatáért, hogy az elnöki tisztet teljesítette, jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, mely után a főispánt elítelve, feloszlott.

Dalegylet.

A brassói száz férfi dalegylet e hó 25-én tartá zsufolt ház előtt — mint rendesen — ez idei harmadik rendes dalestélyét. Lapunk fennállta óta adott alkalmakkor mindég melegen üdvözlöttük ez egyesület haladását és buzgalomát, de hogy mennyire igazolt volt ama állításunk, hogy az egyesület új karmestere alatt hanyatlak, legjobban kitünik a „Kr. Ztg.“ tegnapi számából, melyben — midőn az utolsó dalestélyről említés tétetik — többek között ez mondatik: „hogy a darabok némelyike nem tetszett, a miért is azok előadása szokatlan hidegséggel fogadtatott.“

Azt mondja továbbá a referáda, hogy a 6-ik számban „einige bemerkbaren Schwankungen im Einsetzen.“

Mindazonáltal az leganimirozottabb hangulatban folyt le és azon reménnyel távoztunk, hogy Geiffrig urnak ideje mégis le fog nem sokára járni, mert igazán kár volna ezen kitünő erők felett rendelkező haladó, buzgó, szép vegyes karáért irigylendő és rendkívüli pártolásban részesülő már 26 éve fennálló egyesület hátra felé menne. Hogy a dalok legnagyobb része — különösen az ismételték — jól sikerültek, azt örömmel konstatáljuk.

x.

Küküllő megyék.

Segesvár, 1885 április 25.

A n. Küküllőmegyei általános tanító egyesület közgyűlése.

Április 23-án tartotta meg évi rendes közgyűlését Segesváron, az állami elemi iskola tágas termében a n. küküllő megyei ált. tanító egyesület, Horváth László kir. tanfelügyelő ur elnöke alatt. Ezen egyesület még csak egy éves ugyan, a mult év tavaszán alakítván meg csak azt a tanfelügyelő ur, mind azon által bátran sorolhatja magát a hason egyesületek sorába; mert tényei, munkássága által, azokkal legalább is egyenrangúvá küzdött fel magát.

Meg vagyok győződve a felől, hogy nem cselekszem haszontalan dolgot, ha e gyűlés lefolyását röviden vázolólag ugyan, hogy abból az egyesület évi munkája és kilássék. Ezen testület helyzete és környezeténél fogva, nemcsak közművelődési, de nemzetiségi tekintetben is igen fontos tényező lévén: méltán megkövetelheti, hogy iránta egy kis figyelemmel legyenek.

Kitünő elnökünk, a gyűlést megnyitó gyönyörű beszédében, vázolja az egyesület több oldalú nemes czélját s fejtegeti, hogy e czél felé futásban, mennyi akadályt kellett leküzdeni már az első évben is. De azért elcsüggedni nem szabad; mert hite szerint ezen akadályok csak arra valók, hogy általuk az egyesület ereje megerősödjék. Kitaró munkásság, a czélhoz kell, hogy vezessen! Ezután szívélyesen üdvözlö a szép szám-

mal-, mintegy 50 tag-, megjelent tagokat s ezzel az ülést megnyitja.

Az erre felhangzott éljenzés lecsillapulta után mintatanítást tartott Jenei Ede segesvári tanító, a II-ik oszt. növendékeinek. Tananyag: az iskola és annak környezete ismertetése. Az épen egy fél órát igénybe vett tanítás után, megeredtek a bírálatok, a melyekből jól eset látnunk, hogy tanítóink átérzik hivatásukat s a tanítási módszer vívmányai, nem ismeretlen előttük. Minden oldal, beható hozzászólás és megvitatás után, a tanítás általában sikerültnek mondatott ki. Ugy a tanítás, mint az azt követett bírálat folytán megindult eszmecsere, igen tanulságos volt az összegyűlt tanítókra, s igen érdekes a jelen volt tanügybarát közönségre nézve.

Ezután a mult gyűlés jegyzőkönyve s a tagok névsora olvastatott fel, melyvel kapcsolatosan a tagoknak pontosabb nyilvántartása és a munkásságnak könnyebb ellenőrizhetése indokából, azon indítvány fogadtatott el, hogy minden tag, tartozik magát valamelyik fiókkörhöz beosztatni s ha ez önként nem történik meg, a választmány a fiókkörök elnökeitől beveendő jelentés után, maga fogja azt megtenni.

A választmány évi jelentésének felolvasása következtet most, a melyből érdekesnek tartom kiemelni a következőket:

1. Alakított az év folyama alatt két fiókkört, a segesvárit és a bürkösit; az egyiket Rohn Nándor, a másikat Szacsva János elnöke alatt, úgy hogy egyesületünk már három fiókkörrel, a megyének három pontján szolgálja a közművelődés szent ügyét s terjeszti az egyesek nevelése és nemesítése által a közvilágosságot. Az év kezdetén még csak egy fiókkörünk volt 47 taggal; ma már van 3 fiókkörünk 70-nen felüli taggal, kik között van három alapító iag is.

2. Meghatározta a munkásság irányát, a menyiben bizonyos tételeket tűzött ki a fiókkörök tagjai általi kidolgozás végett s a munkálkodást minden tagra nézve kötelezővé. Ezen intézkedésnek igen szép eredménye lett: tagjainknak csaknem mindenike foglalkozott a kérdéssel, s akkora buzgalommal, hogy ha ez lankadni nem fog, a jövő felé teljes bizalommal fordulhatunk. A sok közül három, mint legjobb, fel fog terjesztetni az országos tanítói egyesülethez s ott lesznek hivatva bizonyágot tenni arról, hogy egyesületünk az évet nem töltötte el hiában, ha nem hasznos munkásságban élt.

3. Folyamodott ingyenes vasuti jegyekért a budapesti országos kiállítás meglátogatni ohajtó tanítók számára, mint szintén az egyesületi gyűlésekre utazó tanítók részére adandó fuvar- és napi díj tárgyában is tett lépéseket az illetékes helyeknél. Ezen ügyek végmegoldást még nem nyertek ugyan; de bizonyos előjelekből következtetve, a kedvező eredmény el nem maradand.

Ezek voltak főbb pontjai a jelentésnek s már csak ezekből is látható, hogy egyesületünk első évi munkásságával — ha csak tulságos igényeink nincsenek — meg lehetünk elégedve.

A jelentés örvedetes tudomásul vétetvén, elhatározatott egy értesítő kiadása, a melybe belejőnnének a legjobbnak talált és elfogadott művek, s már az egyesület tagjaira nézve érdeklő bíró tudnivalókon kívül, az épen most felolvasott évi jelentés is, a mely minden egyesületi tagnak díjtalan küldetik meg.

A pénztárnoki jelentés után következtek az indítványok, melyek közül három, mint leginkább érdeklő bíró, fel kell még említenem.

Az egyiket m. kir. tanfelügyelő Horváth László ur tette a „Brassó“ szerkesztőségének egy levele alapján. Az indítvány lényege abban állott, hogy a nevezett lap, mint a mely a nemzetiségi megyékben a magyarság érdekeit, a nemzetiségi sajtó tulkapásaival szemben már ily rövid idő alatt is nem kicsinyelhető erélylyel védelmezte, nyilvánítottassék, illetőleg fogadtassék el egyesületünk hivatalos lapjául, s kéressék fel, hogy egyesületünknek ügyeit kísérje figyelemmel s hasábjaira közleményeinket vegye fel. Ezzel szemben az egyesület is részesítené a nevezett lapot minden tőle telhető támogatásban s minden e megye területén előforduló tanügyi közleményt, u. m. pályázati hirdetéseket, tanítókat stb. érdeklő tudnivalókat ott hozna nyilvánosságra. Az indítvány egyhangulag fogadtatott el, — annál is inkább, mivel tudomásunk szerint, maga a vármegye is rövid időn ugyan ilyen irányban fog intézkedni.

(Vége következik.)

Segesvár, 1885. április 26.

Tisztelt szerkesztő ur!

Az idén is, mint a megelőző években a sorozást követő napon, s sorozó bizottság tagjai f. hó 24-én megyénk érdemes alispánjához voltak ebédre hivatalosok. részint közös hadseregbeli, részint honvédségi tisztek, — állami és megyei tisztviselőkből egybehívott ven-

dégek csakhamar a legothonosabban érezvén magokat, — a kedélyes hangulat közepette több talpra esett pohárköszöntőt hallottunk; ezek között megyénk derek alispánja Szoboszlai B. Károly ur élette ő felsége a király, királyné és Rudolf főherceg korona örökös ő fenségét. — Horváth László kir. tanfelügyelő a közös hadsereg és honvédség tiszti karára, illetve a katonákra emelte poharát. — Ez után Somogyi István megyei főjegyző emelt poharat az alispán és leánya ő nagyságaikat éltetvén. — Ezeket sok felköszöntő követte még, de el nem mulaszthatom ezek egyik szintén nevezetesebikéről megemlékezni.

Ugyanis a népszerű Berks Lajos lovag, cs. kir. ezred orvos, emelt szintén poharat, hangsúlyozván, hogy miután immár minden névvel nevezendő nevezetesebb dolgokra — személyekre — ürittetett pohár, méltónak, — illőnek tartja, hogy ő is poharat emeljen, éltetvén az adó végrehajtókat!

A 25 tagból álló társaság délután 5 órakor a legjobb kedélyhangulatban oszlott el. Victor.

A p o s t a.

A postaintézet a civilizáció fokmérője. Keletkezése, a vasút és táviró intézeteket jóval tulszárnyalja, ezek között legelső és legrégebb. Köztudomású hogy a posta minden országban az államkormányzatokra vonatkozólag nélkülözhetlen, mert a gyorstudósítások az állam minden részéből kizárólag csak annak segítségével érkezik; a legújabb időben a táviró és telefon is a tudósítások gyors közvetítésére nézve igen nagy szerepet játszik.

Már Krisztus születése előtti időkben mődon a görög és rómaiaknál a drámai költészet és szónoklat művészi formában tündökölt, égető szükségét érezték annak, hogy az egymástól távolakó emberek érzelmeiket, véleményeket és nézeteiket mily uton és módon közölhessék egymással.

Öshagyományok szerint a postai közlekedés állítólag a hatalmas persa király Cyrus alatt vette kezdetét, midőn egy tulbuzgó és találékony észszel bíró helytartója egy nyulbőrt felhasítá, és annak sebei közé helyezte a hatalmas királyhoz intézett levelet.

Cyrus oly lelkesedéssel fogadta a nyulurfi féle levélhozót, hogy annak következtében ősrégi hagyományainak békőit szétbőpve, birodalma székvárosától helytartójainak tartozkodási helyéig járható ősvényeket és utakat csináltatott, azokon rendeleteit és utasításait küldönczökkel továbbította. Küldöncz berendezéssel bírtak még a mongolok, egyiptomiak (Nagy Sándor alatt) és a chinaiak. A persák még a táv- és tűzjelzést is használták.

Ily körülmények között Cyrus országa és népe a maga módja szerint boldog és elégedett volt.

A görög és rómaiaknál a postai közlekedés sokkal nagyobb tért foglalt különösen a rómaiaknál, midőn birodalmuk (a hódítási vágytól üldözötve) a szelid éghajlatu és minden betegnek gyógyírt nyújtó Olaszország határain túlterjedt vitéz katonákkal, illetve halált megvető legioikkal mintaszerű kőutakat építettek és minden legió-parancsnokság székhelyén postaállomásokat rendeztek be, melyek között lovas küldönczöket használtak.

A régi görögök a vízjelzést is használták.

Az ország eseményeit, hírét gyalog, később lovas futárok vitték, ezen kengyelfutóknak magán emberek leveleit elfogadni és továbbítani, a legszigorubb büntetés terhe alatt tiltva volt.

Hivatalos személyek, sürgős rendkívüli szolgálati utazások alkalmával egy vagy több lovas előfogatot vehettek igénybe.

A derek rómaiaknak (de nem az új öntetű Ciceronak elődei) ezen civilizáció fokmérőjét azonban, a minden oldalról betóduló és nihilista módon mindent felforgatni szerető german-törzsek szétrombolták.

Magyarországon már 1093-ban posták működtek. Szent-István király hazánkban a postákat perzsa módra rendezte be. I. László királyunk és a Hunyadiak dicsőségteljes korszaka alatt a futár szolgálat nagy fejlődésnek indult a 15-dik században élő magyar királyaink, a külföldi államok mintájára szervezték a postákat.

A középkorban a postaintézet fentartói a kereskedők voltak, kik egymás között, felfogadott küldönczök közvetítése mellett leveleztek. Ezen küldönczök vitték hegyi útemben a kereskedők leveleit egyik helyről a másikra, bámulatra méltó ügyesség és csekély díjért. Ebből fejlődött ki később városokként a küldöncz intézmény.

A Németbirodalom a középkorban a levélővábító küldöncz-intézményt eltörölte s a posta szállítási jogot magához ragadta. Rudolf német császár birodalma részére postaállomásokat állított föl. Bécs és Prága között a közlekedési vonalak kiépítése, azokon élénk postajáratokat rendezett be.

A Német birodalom postamesterévé: Turn-Taxis herceg, kinek családja a posta jogtulajdonosa lett; az osztrák tartományok főpostamesterévé: Paar báró neveztetett ki. A magyar postaintézet a Németbirodalom mintaszerű berendezésén nyugszik.

(Vége következik.)

Egyletek.

Erdélyi magyar közművelődési egyesület.

(Vége.)

XII. A vidéki választmányok.

18. §. Minden megye területén megyei, minden rendezett tanácsu vagy önálló törvényhatóságot képező városban, hol legalább 20 rendes tag lakik, külön városi választmány alakul.

E választmányok az alapszabályok és a közgyűlés által kijelölt keretben maguk állapítják meg munkakörüket, saját tisztikart, férfi- vagy nő-elnököt választanak. A megyei választmányok, az önálló törvényhatósági joggal bíró városok és rend. tanácsu városok kivételével vezetik és ellenőrzik az illető megye területén létező összes vidéki körök működését.

A megyei választmányok feladata a segélyre, vagy jutalomra ajánlás, véleményadás a központi igazgató választmány, vagy az egyleti elnök felkérésére oly ügyekben, melyek az egylet működési körébe tartoznak, a központi határozatok végrehajtása, felévenként jelentéstétel az igazgató választmányhoz, a vidéki körök javaslatainak elbírálása, s azoknak véleményes jelentés melletti felterjesztése a központi választmányhoz; a vidéki körök szervezése és azok működésének vezetése; a vidéki köröktől begyűlt pénzek összegyűjtése és azoknak minden hó 10-ig az egylet pénztárnokához felterjesztése. A megyei s városi választmányok bevételeiből saját költségeikre és kiadásaira $\frac{1}{4}$ résznél többet nem fordíthatnak.

19. §. Vidéki kör alakulhat minden városban, minden nagy és kisközségben, avagy több községben alakult körben, hol legalább 20 tag állandóan lakik.

A vidéki körök ügyeiket az általuk választandó titktikar által a megyei választmány által alkotandó ügyrend szerint kezelik. Az egylet számára tagokat közmulatságok, felolvasás és gyűjtés útján pénzt gyűjtenek, felszedik a tagsági díjakat, a közgyűlés és a megyei választmány határozatait végrehajtják, a hozzájuk begyűlt pénzek és a nekik adott segélyezésről számadást vezetnek s eljárásukról felévenként a megyei választmányhoz jelentést tesznek s időközben is tapasztalataikat a megyei választmány tudomására hozzák.

A vidéki köröknél begyűlt pénzek minden hó végevel a megyei választmány pénztárába beadandók.

XIII. Feloszlás és főfelügyelet.

20. §. Ha az egyesület megszűnése idővel kikerülhetetlennek mutatkoznék, a feloszlási határozat érvényességére az ös-zes tagok $\frac{2}{3}$ -adának kell jelen lennie, midőn aztán $\frac{3}{4}$ szótöbbség szükséges-eletik. Ha azonban a kívánt szám ismételt egybehívásra sem gyűlne össze, harmadszor a közgyűlés végérvényesen határoz. Fölteve azonban, hogy a közgyűlés már szabályszerűen megtartható nem lenne, az egyesület magán vagyona Kolozsvár városára oly feltétellel száll, hogy abból külön alapítvány alkotandó s kamatai az egyesület ezéjének megfelelő jutalmakra fordítandók. Az egyesület, működésének netalan újra kezdése esetében az alapítókat ismét visszaveszi s csak ha a működés megszűntétől 32 esztendő telt el, lesz az alap Kolozsvár jogerejű tulajdonává.

21. §. Ha az egyesület, avagy az igazgatóválasztmány az alapszabályokban meghatározott czélt, eljárást, hatáskört meg nem tartaná, vagy működése által az egyesület vagyoni érdekeit, esetleg az állam érdekeit veszélyeztetné: a m. kir. kormány az egyesületnek, illetőleg az igazgató választmánynak működését azonnal felfüggesztheti és az azt követő szabályos vizsgálat eredményéhez képest az egyesületet, vagy az igazgató-választmányt végleg fel is oszlathatja, esetleg pedig az alapszabályok legpontosabb megtartására, különbeni feloszlás terhe alatt, kötelezheti.

Mindazon esetleg hozandó közgyűlési határozatok, melyek az alapszabályok megváltoztatását, az egylet feloszlását s ez esetben vagyonának hovaforrását czélozzák, foganatosítás előtt a kir. belügyminiszteriumhoz fölterjesztendők.

A közönség köréből. *)

Brassó, 1885. április 15.

Tisztelt szerkesztő ur!

Van Brassón egy rabsegélyző egylet, melynek czélja bizonyára nemes. Ha jól tudom, e rabsegélyző egylet kezdeményezése a kir. ügyészségnek köszönhető. Hogy ez egyletnek hivatalos nyelve a német, az kissé különösnek tűnik fel, de azt kell következtetnem ama német nyugtából, mely tegnap nekem olvashatlan aláírással kézbesített. Hát rendén van az, hogy egy magyarságban levő rabsegélyző egylet német nyugtákat küldjön ki? Talán Berlinben magyar nyugtákat küldnek szét a rabsegélyző egyletek?

A - i.

Brassó, 1885. április 22.

Tekintetes szerkesztő ur!

Felbátorítva azon fontos körülménytől, hogy b. lapja már rövid fennállása óta is beigazolta azt, mennyire ostromozója minden igazságtalanságnak és törvénytelenységnek, holott támogatója, istápolója mindannak, mi jogalapon nyugszik, bátorodom felkérni, méltóztatnék alábbiaknak b. lapjában helyt adni.

Évek óta rendes látogatója vagyok a helybeli zálogház árverezéseinek, hol oly eljárást tapasztalhatni, melyet szó nélkül hagyni nem lehet s nem szabad s erre bátorodom b. figyelmét felhívni.

Az árverezések napján a zálogházi tisztviselők a gondnok láttára és beleegyezésével több helybeli elsőrendű aranyműves és órász czégtől, sőt magánegyektől is bizonyos százalék haszonért tárgyakat fogadnak el árverezés czéljából, a melyek ugy kerülnek eladásra, mintha ez intézet zálogtárgyai volnának, — holott erről szó sincs.

*) Ezen rovat alatt megjelenő közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Ily tárgyak árai azután ugy felesigázatnak, hogy a vevőközönség ezek mellett határozottan károsítottak.

Hogy ezen állításom teljes valóságban alapszik, arról tek. szerkesztő ur könnyen meggyőződhetnek. — méltóztatnék csak egy ily árveréshez elfáradni s láthatja, hogy nevezett tárgyak nagyobb része még akkor is azon papírra van varrva, melyen az aranyművesnél találhatók.

Már most kérdezni bátorodom tek. szerkesztő urtól, vajjon ezen eljárás törvényes-e és egyáltalában megengedhető-e? . . . vajjon nem szenved-e ez által az ipar és kereskedelem, mely amugy is csak pang s tengődik? . . . de vajjon a közönségnek nem tévuttra vezetése-e ez? . . .

Jónak láttam ennyit a nyilvánosság elé hozni s kérni ez irányban tek. szerkesztő ur nagybecsű véleményét s ha az enyémmel találkozik, szíves közreműködését ily visszaélés megszüntetésére, — mivel maradtam stb.

Egy szemtanu.

Aadtuk ezen panaszt, melynek igazságáért panaszló fél elvállalja a felelősséget. — Aadtuk, mert felszólalásának tárgya csakugyan a törvénybe ütközik, — a mennyiben egy zálogház nem árúközvetítő intézet, mint ez esetben a brassai zálogház.

Ha tehát igaz az, a mit «egy szemtanu» állit, a mi iránt felvilágosítást kérünk a zálogház t. gondnokától, akkor az intézet jogos megrovást érdemel, mert határozottan csonkítja a kereskedelmet, — melynek megakadályozására a szükségeseket mi is meg fogjuk tenni. — De álljon bármint ez ügy, — ily váddal szemben alapos és szigorú vizsgálatot kérünk.

A zálogház Brassó város tulajdona s e szerint a városi tanács tartozik az ellenőrzést gyakorolni. — Felhívjuk tehát erre a t. polgármester ur b. figyelmét.

De ugyanez a zálogház t. gondnokát egy más körülményre is fel kell hívunk. Már harmadik eset, hogy Debreczen, N.-Várad és Temesvár városokból aranyművesek által megkerestetünk, hogy lapunk azon számait küldjük meg nekik, melyekben zálogházi hirdetések fordulnak elő.

Ime, a vidékről érdeklődnek, onnan akarnak árveréseinkre vevők városunkba jönni, ez emelne a tárgyak értékét, a mi viszont előnyvel van a zálogházra s felekre s így kérünk kell a gondnok urat, még pedig az intézet és felek érdekében, hogy a zálogházi hirdetményeket lapunkban is tegye közzé.

A szerkesztőség.

Szinészet.

Elmult szombaton Hopp Gyula által nagy szakismerettel és művészettel parodirozott «Faust» operette került színre. Bérlet szünet levén, az uri padok őr mutatnak, holott bizony egyszerű-máskor, különösen midőn új darab drága jelmezekkel és drága díszletekkel kerül előadásra, jól esik az annélkül is hányt — vetett szintársulatnak egy kis bérlet-szünet által pénzmagra szert tenni. Nógrádi ur mint a czimszerep hordozója ez estén kitűnően volt disponálva és érczes ugy tiszta tenorjával, valamint szép jétékával teljes ismerést és tapsot aratott.

Vihary mint Mefeles művészettel alkotott, mig Fekete Béla, Sieberl szerepében nagy ügyességet és otthonosságot árul el a szinpadon. Tolnai Hermin. Matouschekné és Hevesi szépen állták meg helyeiket. Az egyes helyeken előfordult kettős énekek jól sikerültek, mig a négyes gyönyörű praecisen lett énekelve. A jelen volt közönség nagy meglepéssel hagyta el a szintermet. A városi zenekar szokás szerint kitűnően játszott.

Vasárnap „Buzavirág” eredeti énekes népszimű, Deréky Antaltól először lett adva Brassón. A czimszerep Tolnai Herminnek jutott, ki nagyon jól játszott, de tulságosan sokat énekelt. A darab jól sikerült, és hogy e sikerhez a legnagyobb részt ismét csak Vihary szolgáltatta a vén Balázs juhász szerepében, azt mondanunk sem kell. De el nem mulaszt-hatjuk Fekete Béla urról elmondani, hogy ő a közönség tetszését mindinkább kivívja magának és, kis szerepekben bár, de kitűnően állja meg a sarat valóban szép alakításával. Jáni igazgató nagy természetességgel adta a jegyzőt, mig Borsodiné sirásra birta keserves szerepében a közönséget. A többi szereplők is megállták helyeiket és az előadás általán véve igen sikerültnek mondható.

Mint biztos kutforrásból tudjuk, szintársulatunk művezetője, Borsodi Vilmos ur vasárnap Budapestre utazott és magával hozza a már szerződött Bényeinét, ki Aradon a legjobb emlékezetben van. Bényeinével természetesen nagyon sokat nyer a társulat, szerződöttni kíván azonkívül Borsodi még egy énekesnőt és egy első szerelmeit. De titokban megmondhatjuk, hogy Borsodi még ezeken kívül merész gondolatokkal utazott fel, a mennyiben nem mást akar vendégszerepre birni, mint vagy Blahánét vagy Pálmai Ilkát, vagy Hegyi Arankát.

Sok szerencsét kívánunk Borsodi uramnak. Adja Isten, hogy terve — mely ugyan nagyon is merész — sikerüljön.

Helyi és vidéki hírek.

Az „Arany ember”, koszorus költünk Jókai Mór eme legújabb terméke, mely Budapest és Bécsben méltó szenszációt keltett, ma kerül színre Brassón. Midőn t. olvasóinkat e körülményre figyelmeztetjük, csak köszönettel tartozunk Jáni és Borsodi uraknak, hogy ily ritka élvezetben fogják Brassó város műértő közönségét részesíteni.

Tűz. Vasárnap délután 1 $\frac{3}{4}$ órakor 1884. évi Október hava óta először kondult meg a vészharang, Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

jelezvén öt ütessel, hogy a városon kívül tűz van. Egy erdőőr ugyanis jelentést tett Brassó város főkapitányának, miszerint az „éhezett kő” környékén nagy erdőégés van. A főkapitány erről a tűzoltó-parancsnokságot értesítvén, pár percz alatt kiindultak önkéntes tűzoltóink Ó-Brassón keresztül a keresztényfalvi oldalon az éhezett kő alá, és ezen oldalról ásókkal és egyéb dolgozószerekkel ellátva, megmásták a hegyet, hol is kitűnt, miszerint a „Warte”-hez nevezett korcsma és az éhezett kő közötti út bal oldalán, a lejtőn, nagy kiterjedésen a földön hevert és kiszáradt falevelek és cserje égett. A helyszínén Zaminer főerdész és Sterns pagonyerdész nagyobb munkaerővel, miután szerencsére a román lakosok nagy része a helyszínére felvonult, már majdnem teljesen lokalizálták a tüzet, mely — ha nem lett volna szélesedő — nagyobb mérvet öltethetett volna. Lapunk fennállta óta most vagyunk először a helyzetben, derék tűzoltóinkról említést tenni, és midőn örömmel volt szerencsénk már ez első esetben is azok gyors összefüvetele és feltűnő áldozatkészségéről meggyőződést szerezni, üdvözljük tűzoltó harczosainkat és nem fogjuk elmulasztani ez önzetlen intézmény gyarapítására és emelésére tőlünk telhetőleg hozzájárulni.

Rejtélyes halál. A Kolozsvárról Brassó felé menő gyorsvonatról tegnapelőtt, midőn az Gyéres és Kolozsvár között a harmadik alaguton ment át, egyik másodosztályú kocsirol egy férfi leugrott. Mint értesülünk, a szerencsétlen férfi Joanides János brassai gypjmosóda-tulajdonos fia volt, kit halva hoztak f. hó 27-én Brassóba.

Sikkasztás. Egyik helybeli tűzerütegnek tüzeire, a ki már 14 éve szolgál s több kitüntetés birtokában van, különféle apróbb sikkasztásokat követvén el, a napokban a katonai fegyházba szállított. A szerencsétlen embernek neje e feletti ijedtében megőrült s most öt gyámoltalan gyermek áll teljesen elhagyatva.

Öngyilkosság. F. hó 26-án — vasárnap — d. u. egy jó módu rozsnjó szász gazda szomszédja csürebén felakasztotta magát. Tettének indokai eddig ismeretlenek.

Megint elfogott bankár. Bécsben 21-én elfogtak egy börzejátékost, Weisz Mórict, a ki 400 ezer forinttal bukott meg, azon az uton a melyen újabb időben a bécsi bankárok bukni szoktak a — börtönig. A Weisz bukásában a budapesti piacz is érdekelve van, a mennyiben a »pesti kereskedelmi bank« 40—50 ezer frt kárt szenved.

A kiállítás és a vasutak. A m. kir. államvasuti igazgatóság, egészségügyi főnökének indokolt javaslata folytán, tekintve a bekövetkező nyári évszakot s a kiállítást látogató tömeges utazókat, a közönség egészségének megóvása érdekében szigorú körrendeletet bocsátott ki, melynek főpontjai a következők: legnagyobb tisztaság és fertőtlenítés úgy a vasuti összes épületekben s helviségeken, mint a vagonokban; az összes vagonoknak hatályos szellőztetése a vonatok elindulása előtt; gondoskodás friss vízzel és egyéb italról a vonatok megállási helyein; szigorú felügyelet arra, hogy úgy az állomásokon, mint a vasuti vendéglőkben kifogástalan minőségű ételeket és italokat szolgáltatassanak az utasoknak.

A nazarénusok esküje. Bécsből jelentik, hogy miután ott sok nazarénus lakik, a kik vonakodnak a szokásos esküformát: »esküszöm a mindenható istenre«, elmondani, a kormányzóság megengedte nekik, hogy e helyett így esküdhessenek: „Becsületemre és hitemre fogadom.” Ha igazat mond, egyre megy: ha hazudik, akkor meg éppen mindegy, akár mire — hazudik.

Az Aetna háborog. Cataniából sürgönyzik a »Temps«-nak, hogy az Aetna forrong s teljes kitörésétől félnek. A moraj a hegyből folytonosan hallható, mint ez nagyobb földrengések előtt szokott lenni. A lég oly meleg, mint júliusban.

Irodalom.

Az »Ország-Világ« 16-ik száma két és fél iven jelent meg. Akár gazdag és változatos tartalmát, akár művészi képeit tekintjük, el kell ismernünk, hogy az »Ország-Világ« nemcsak a legkitűnőbb magyar képes lap, de a külföldi hasonfajta lapokkal is kiállja az összehasonlítást. A közlemények sorát Pulszky Ferencz nyitja meg Trefort Ágostonról irt szellemes cikével; ezt követi »Mari siralma«, költemény Pongrácz Bélától; »Bojtor Kamill utazása«, Rákosi Viktortól; »Trefort Ágoston miniszteri működése«, Győry Vilmosról; Benedek Elektől; »A falu urai«, regény Tolnai Lajostól; »Ovid szerelmi dalaiból«, ford. Ónossy Mátyás; »Az amerikai highe-tone«, Takáts Józseftől; Berzeviczy Albertől B. G. ir életrajzot; »A tonkingi kaland«, Szokolay Kornéltól; »A művész-világból«, Sári Lászlóné fordításában; végül a »Hét története«

Székel Huszártól. Az »Ország-Világ« előfizetési ára január—decemberre 10 forint, január—júniusra 5 frt. április—júniusra 2 frt. 50 kr. Az előfizetési pénzek a »Pallas« irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, gránátos-utca 6-ik szám.

Nyílt tér.)*

Nyilatkozat.

Alulirt Láncezy Gyula pénzügyőri biztos urtól bocsánatot kérve, elismerem, hogy az általa férjem részére eszközölt könyöradomány-gyűjtést átvizsgálván, rendben találtam, s nevezett urat a legkisebb mulasztás sem terheli.

Dzrevitzky Alajosné
sz. Szász Trézsi.

*) Az e rovat alatt megjelenteknek sem tartalma, sem alakjáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A szerkesztő postája.

B. I., Fehéregyháza. Köszönjük; kérjük további szives közreműködését is, ép úgy anyagi tekintetben is.

H. L. — Segesvár. Mai számunkból több példányt küldünk b. czimére, kérvén, kegyeskednék azokat az érdekeltekhez juttatni. Addig is köszönetünket; — levél megy.

G. J., Hosszúfalva. Kérjük, sziveskedjék az ivet, ha volt sikere, mint hiszszük is, mielőbb visszaküldeni.

V. Bukarest. Az illetőkkel közöltük, a héten még levél megy, legkésőbb pénteken ott lesz, hely tartandó. Üdvözlét!

Brassai piaczi árfolyam.

Brassó, 1885 április hó 28-án.

Román papirpénz	à 20 frankos	8.70 vétel	8.73 eladás.
ezüstpénz	à 20	8.65	8.70
Napoleon d'or (aranypénz)		9.95	9.96
Török lira		11.19	11.25
Orosz imperial		10.18	10.20
Arany		5.82	5.85
Orosz papirrubel		121.—	122.—

Felelős szerkesztő: Szterényi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMÉNYEK.

Kiadó szállások.

Csinosan butorozott két földszinti szoba külön bejárattal azonnal bérbeadó.

Bővebb felvilágosítást ad nagy-utca 498. sz. alatt

PÉTER MIHALY,
cipész-üzlet a vörös csizmánál.

(87) 3-3

Lexen Hermin

kisdedovódája

közép-várutca 249. sz. a.

ajánlja magát egy nagyérdemű közönségnek.

Ezen ovóda rendelkezik tágas helyiségek, szép játékhely és kellemes, árnyékos kert felett.

Növendékek felvételnek délelőtti 9—12 óráig és délután 2—4 óráig.

== Havi díj 1 frt 50 kr. ==

VENDÉGLŐ-MEGNYITÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Bolonya, kút-utca 356. sz. a. lévő,

az „Oroszlánhoz“

ezimzett nyári s téli tekepályával, valamint diszes pavilonnal ellátott

KERTI VENDÉGLÖMET

megnyitottam, a hol is a t. közönség kényelméről, ugyszintén jutányos, izletes ételekről és italokról gondoskodva van.

A nagyérdemű közönség becses támogatását kéri

kiváló tisztelettel **Benedek Áron,**
vendéglő-tulajdonos.

(87) 4-5

Minden bel- és külföldi ásványvizek

1885. évi töltés

a legolcsóbb árak mellett mindig frissen kapható az alulirt gyógyszerárban, és pedig:

Rákóczy és Ferencz József keserűviz,
karlsbadi, egeri, emsi, gleichenbergi, giesshübli, franzensbadi, halli, klauseni, marienbadi, luhatschovitz, pyrmonti, seltersi, lipóczi Salvator-víz, továbbá karlsbadi só, franzensbadi vasmórsó, stb. stb.

Jekelius Nándor

gyógyszertára a Remény-hez
Brassóban.

(82 3-3)

Meghívás.

(90) 1-2

A brassói rabsegélyező-egylet

folyó évi május hó 3-án d. e. 11 órakor

tartja meg

1884. évi (első) közgyűlését

a megyei gyűlésben (Klastrum-utca, 1. sz.),

melyre az egylet tagjai tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

- 1.) Az igazgató-választmány és a számvizsgáló bizottság évi jelentésének előterjesztése.
- 2.) Föt. Obert Ferencz brassói ág. hlv. lelkész urnak a le-tartóztatott rabok erkölcsi oktatására vonatkozó indítványának tárgyalása.
- 3.) Netáni indítványok tárgyalása, melyek azonban a közgyűlés megtartása előtt legalább egy nappal az elnökségnek írásban átadandók.

Brassó, 1885. ápril 25-én.

Az igazgató-választmány.